

Johan Knudsen: Jeg skal tillade mig at gøre nogle Bemærkninger til det foreliggende Forslag, for saa vidt det angaar den Valgkreds, jeg har den Ære at repræsentere.

Først maa jeg sige, at Arvefæsterne i Frederiksborg Amt efter mit Skøn have Krav paa en meget billigere Afløsning af Jordebogsafgifterne end Beboerne af andre Amter. I den sidste Halvdel af det 18de Aarhundrede gik Fæsterne over til at blive Arvefæstere, og Kongen, som ejede det nuværende Frederiksborg Amt, paalagde Arvefæsterne en Jordebogsafgift i Korn svarende til Renten af de Summer, som Ejendommene skønnedes at være værd. Arvefæsterne skulde altsaa svare Jordebogsafgiften, desuden alle kongelige Skatter og enkelte andre Ydelser. Men ifølge Skøderne synes de at skulle fritages for de fleste af de nuværende kommunale Skatter, og denne Skattefrihed er ikke bleven overholdt, de have maattet betale alle Skatter og Afgifter fuldt ud. Jeg kan ikke indse andet end, at der her er gjort dem en Uret, som ikke fuldt ud opvejes ved den foreslaaede Afløsning af Jordebogsafgifterne. Jeg kan ikke se rettere end, at der gennem en noget billigere Afløsning af Jordebogsafgifterne burde ydes dem Kompensation for de Skatter, som de gennem mange Aar med Urette have maatte betale.

Dertil kommer — og det tillægger jeg stor Betydning —, at mange af de Bidrag, som tidligere ere ydede af Jordebogskasserne og Domænerne, uden videre ere inddragne, at man uden videre har inddraget en Mængde af de Bidrag og Deputater, som Jordebogskasserne og Domænerne i Henhold til Gaveløfter fra Kongen ydede til Skoler og Fattigvæsen. Som Følge heraf ere de kommunale Skatter blevne større, medens der ikke er foregaaet nogen tilsvarende Nedsættelse af Arvefæsteafgifterne. De Beløb, der ere inddragne uden Vederlag til Arvefæsterne, beløbe sig til ca. 20,000 Kr.

Endelig skal jeg som en Grund til, at Afløsningen i Frederiksborg Amt bør ske paa billige Vilkaar, anføre, at Amtet ved Afløsningen af Degnetienden er gaaet Glip af et betydeligt Statstilskud. Retten til at oppebære Degnetiende tilkom Lærerne,

med enkelte Undtagelser, hvor den efter Lov af 8. Marts 1856, § 18, tilkom Kommunerne. Ved Skoleloven af 1899 overgik den fra Lærerebøderne til Kommunerne, og ganske naturligt ønskede man den afløst, idet det var besværligt at opkræve hver enkelt ubetydelig Degnetiende, medens det vilde være lettere at ophæve den og til Gengæld opkræve noget mere i Kommuneskat. Ved et Cirkulære fra Amdsraadet af 15. Maj 1901 blev den ogsaa ophævet i næsten hele Frederiksborg Amt mod en Erstatning af Kommunekasserne til det Hartkorn, der ikke svarede Degnetiende. Imidlertid blev Degnetienden fremdeles stadig opført i Skøde- og Panteregistrene. Da vi fik Loven om Tiendeafløsning, hvorefter Staten yder et Bidrag til Tiendeafløsningen af 7 Gange Tiendens aarlige Beløb, ventede man, at Statstilskuddet ogsaa vilde komme Amtets Kommuner til gode for Degnetiendens Vedkommende. Man maa jo nemlig erindre, at denne stadig fandtes opført i Skøde- og Panteregistrene, og det var tvivlsomt, om man vilde sætte den stedfundne Bortskaffelse af Degnetienden lig med et Køb af Tienden eller en egentlig Afløsning. Imidlertid afgjorde Landbrugsministeriet Spørgsmaalet i Kommunernes Disfavør, idet man gjorde gældende, at der kun kunde være Tale om Afløsning af Degnetiende i de Tilfælde, hvor denne Tiende endnu bestod. Jeg skal ikke skønne over, hvorvidt denne Afgørelse var rigtig eller ikke, men havde Kommunerne vidst, at de paa den Maade vilde miste Statstilskud, havde de selvfølgelig ikke i 1901 ophævet Degnetienden, men havde beholdt den og ladet den afløse efter Tiendeloven af 1903. Den beløb sig til over 30,000 Kr. om Aaret, og det syv-dobbelte Beløb, over 210,000 Kr., vilde Amtets Kommuner altsaa have faaet af Statskassen, hvis de havde afløst den efter Tiendeloven.

Jeg mener altsaa, at der ved Afløsningen af Jordebogsafgiften i Frederiksborg Amt bør tages Hensyn til, for det første, at der gennem lange Tider med Urette er paalignet Arvefæsterne en Række kommunale Skatter, for det andet, at ca. 20,000 Kr. aarlig af de Ydelser, som tidligere betaltes af Jordebogskassen til Skoler og Fattigvæsenet o. s. v., uden videre ere